

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TĂNASE, IULIAN

Un animal necunoscut și alte patruzeci de povestiri /

Iulian Tănase. - București: Editura Vellant, 2021

ISBN 978-606-980-130-7

821.135.1

© 2021 Editura Vellant

Editura Vellant

Splaiul Independenței 319

București, Sector 6

www.vellant.ro

Toate drepturile asupra versiunii în limba română
aparțin Editurii Vellant.

ISBN 978-606-980-130-7

IULIAN TĂNASE

Un animal necunoscut și alte patruzeci de povestiri

– Apariția ta pe lume nu a fost deloc floare la ureche, i-am spus. Să te naști e cel mai greu lucru din lume. E plină lumea de nenăscuți, sînt mii de scriitori care ar fi scris, probabil, niște povești extraordinare dacă ar fi avut șansa de a se naște, dar n-au avut-o, și n-au avut-o fie pentru că nici părinții lor nu s-au născut, fie pentru că, dacă s-au născut, nu s-au întîlnit niciodată. Sau, dacă s-au întîlnit, nu s-au recunoscut. Sau, dacă s-au recunoscut și s-au îndrăgostit, s-au despărțit înainte de a face copii, copii care, unii dintre ei, ar fi devenit niște scriitori extraordinari și ar fi scris lucruri absolut minunate. Sînt atîtea povești care așteaptă cu înfrigurare să li se nască oamenii care să le pună în cuvinte, în fine...

L-am văzut pierdut, dezamăgit. Tinerii se dezamăgesc foarte repede.

L-am întrebat:

– Pe părinții tăi cum îi cheamă?

– Ioan și Natalia.

La scurt timp după ce a cunoscut-o și s-a îndrăgostit nebunește de ea, Ioan a găsit pe masa din bucătărie un bilet de la Natalia: *M-am împăcat cu Ștefan. Ți-am lăsat cheia în cutia poștală.*

Cel mai greu lucru din lume e să te naști. Restul vine de la sine.

Cuprins

O veste, într-adevăr, foarte proastă.....	5
Ce s-a întîmplat cu profesorul nostru	15
Bunicul din clepsidră	19
Care-i faza cu rîndunicile.....	22
Iertarea e un spectacol de dans contemporan.....	25
Zațurile au fost aruncate	29
Niște creaturi ciudate, bine legate la gură.....	31
Eterna reîntoarcere.....	40
Un animal necunoscut.....	42
Bilet de adio: <i>Invitație la eșafod</i>	46
Tata e mult mai nebun decît tine, Teo!.....	48
Oameni și păianjeni.....	54
În derivă.....	56
Două scene din cealaltă viață a mea	59
Ce-a vrut să spună poetul.....	61
Totul nu e decît o iluzie	66
Dar ea nu a vrut să iasă la lumină	70
Etica hedonistă a datoriei.....	71
A doua zi.....	77
Atenție, aici se face dragoste!.....	78
Iubiri zgomotoase.....	82
Anatomia valurilor	89
Prieteni imaginari.....	94
Totul despre dragoste (<i>poem cvasi-erotic</i>)	100
Cînd cenușa își ia zborul	120
O foarte mică scrisoare.....	125
Cămașa Miró.....	126

Pruna apofantică.....	129
Resursele umane ale viitorului.....	132
Viața lui Schubert.....	142
Aritmetică paternă.....	146
Cu timpul, oamenii devin nemuritori.....	149
Terapie intensivă.....	159
Copiii noștri adoptivi.....	160
Pe aripile vântului.....	163
Fosta mea memorie.....	166
Bezna.....	174
Cincizeci și cinci de povestiri.....	177
Draga mea.....	181
Caius.....	184
Ca să devii scriitor, trebuie mai întâi să te naști.....	193

O veste, într-adevăr, foarte proastă

-- Nu pot să cred că îmi face una ca asta, nu pot să cred...
Doamne, Dumnezeule, acum s-a găsit și el să moară...

Sofia închide telefonul, se lasă să alunece în fotoliu și rămîne așa multă vreme, într-o rigiditate dureroasă. Ochii i se golesc subit de orice urmă de privire. În mintea ei nu există decît un singur gînd, care o înspăimîntă.

Telefonul sună din nou, dar Sofia nu înțelege ce este acel sunet și de unde vine. Mîntea ei, luată în stăpînire de acel unic gînd, nu mai este în stare să facă vreo altă legătură cu lumea exterioară.

După un timp, se ridică din fotoliu, un gest mai degrabă mecanic provocat de stringențele fiziologiei. Merge la toaletă și își deșartă vezica. Trage apa, se spală pe mîini și pe față. Încet, gîndurile încep iarăși să îi populeze mîntea.

Telefonul sună din nou.

-- Mamă, ești bine?

Din vocea lui Carmen răzbate o undă de îngrijorare.

Sofia are nici un chef să audă pe nimeni, cu atît mai puțin pe fiica ei, cu care nu mai vorbise de mult timp, însă acum e o situație specială.

Respect pentru oameni și cărți

- Nu, nu sînt bine.
 - Vrei să îl vezi?
 - Unde e?
 - La morgă, la Universitar.
 - Nu știu ce să zic, nu cred că sînt pregătită acum.
- Vorbim mai tîrziu...
- Cum crezi, mamă... E totuși fiul tău...

Cu trei zile înainte de moartea fiului ei în vîrstă de patruzeci de ani, actrița Sofia Kazan împlinise șazeci și cinci de ani și încă mai credea despre ea că este o femeie foarte frumoasă. Fusesse, într-adevăr, o femeie foarte frumoasă și încă era o femeie frumoasă. Cînd a simțit că tinerețea și frumusețea se îndepărtează de ea, nu doar că a început să îl viziteze din ce în ce mai des pe cel mai celebru chirurg estetician din țară, dar și-a mai falsificat și data nașterii.

Telefonul sună din nou.

- Ce faci? Ești bine?

Vocea fostului ei soț sună ciudat, nu mai vorbiseră de mult timp la telefon. Din mîndrie, îl minte:

- Sînt bine, mă rog, cît se poate în condițiile astea...
- În mormîntarea e peste trei zile, mă ocup eu de tot...

- ...

- Am înțeles de la Carmen că nu te duci la morgă...
- Nu pot, îmi pare rău...
- Dar la înmormîntare...
- Ce e cu înmormîntarea?
- Vii, nu?

O calcă pe nervi, din nou, după atîția ani.

- Crezi că pot să nu vin?! spune ea, iritată.

Îi închide telefonul, nu mai suporta discuția. Unele lucruri nu se schimbă niciodată. Nu e obligată să vorbească cu el chiar dacă e tatăl copiilor ei. În minte îi revine acel gînd care o însălmîntase încă din clipa cînd a primit vestea. Încă o îngrozește. Cu cît se fixează mai mult asupra lui, cu atît mai tare o îngrozește.

Formează numărul fostului soț.

- Scuze că ți-am închis, dar nu mai suportam discuția.

- Nu e nici o problemă. Spune, te rog!

- Știu că o să zici că sînt nebună, dar vreau să te rog ceva...

- Spune.

- Crucea...

- Ce e cu ea?

- O să aibă pe ea și anul nașterii sau doar anul morții?

- Nu înțeleg întrebarea.

- Ce nu înțelegi?! Te-am întrebat dacă pe crucea lui Caius o să fie trecută și data nașterii...

- Ce e cu întrebarea asta? Nu așa se trece la toți morții?!

- Aș vrea să nu fie trecută și data nașterii, dacă se poate... Te rog, te implor!

- E exclus... E aberant ce îmi ceri... Iartă-mă, trebuie să închid.

Gîndul care o însălmîntase de la bun început era chiar ăsta: că pe crucea pe care fostul soț o va comanda pentru fiul lor răposat va fi trecută și data nașterii acestuia, și lumea venită la înmormîntare va vedea crucea cu data nașterii și data morții și atunci oamenii vor începe să facă diverse calcule, deloc complicate, și vîrsta ei, pe

care ea și-o ascunsese atita timp cu o inconștientă cochetărie, va ieși la iveală și o va da de gol. În toate biografiile disponibile publicului, Sofia Kazan apărea cu opt ani mai tânără, iar moartea propriului ei fiu îi dădea acum planul de întinerire peste cap. Nimeni nu își va aduce aminte, și nici nu ar avea cum, că ea a devenit mamă la vârsta de șaptesprezece ani, ba chiar mulți își vor aminti că ea a devenit mamă la doi ani după absolvirea Institutului de Artă Teatrală și Cinematografică, și iată cum moartea fiului ei, care ar fi trebuit să o îndurereze atât de mult, urma să o umple de rușine.

Sofia ia telefonul de pe masă și formează numărul fiicei ei:

– Draga mea, am vorbit cu taică-tu, nu mă înțeleg deloc cu el, poate mă ajuți tu...

– Mamă, este exclus... Am vorbit adineauri cu tata, e nebunie curată ce vrei tu.

– Dar de ce ar fi așa important să fie trecute data nașterii și data morții pe cruce?! Numele nu e suficient?! Din fericire, fratele tău chiar își făcuse un nume...

– Mamă, e aberant ce spui...

– Vorbești exact ca taică-tu...

– Mamă, a murit Caius, băiatul tău... Nici măcar nu l-ai văzut... Pe bune că iar te gîndești doar la tine?!

– Draga mea...

– Mamă, am citit și noi ultima ta biografie... Noi, eu și bietul Caius, abia dacă sîntem pomeniți acolo... Noi, copiii tăi, abia dacă facem parte din biografia ta oficială, mereu e vorba numai și numai despre tine, mamă, doar despre tine, numai despre tine, tu, tu și doar tu...

– Te rog să îmi vorbești cuviincios, sînt totuși mama ta...

– Mamă, nu ai cincizeci și șapte de ani, ai șizeci și cinci... Și oricum nu e o așa mare diferență, de ce naiba încerci să...

Îi închide telefonul. Nu mai suporta discuția. Fiica ei l-a moștenit pe fostul soț, de la ea nu a luat nimic, nici măcar frumusețea.

Cu ani în urmă, poate douăzeci, poate mai mult, cînd încă îi făcea plăcere să vorbească în interviuri despre propriii copii, declarase pentru o revistă glossy că a devenit mamă la vârsta de douăzeci și cinci de ani. Deschide Google și caută interviul, introducînd cîteva cuvinte-cheie. Nu îl găsește, și asta o liniștește, însă doar pe moment. E conștientă că există multe dovezi împotriva ei. Ce porcărie, se gîndește. Dacă nașterea primului ei copil a umplut-o de fericire, acum, moartea aceluiași copil e pe cale să o umple de rușine.

În minte îi vine Robert, un tînăr actor cu care avușese o aventură. Unii tineri ar face orice pentru a reuși în viață. Ea l-a ajutat apoi să se angajeze la Teatrul Național. Din fericire pentru ea, Robert e un actor foarte talentat. Îl sună.

– Robert?

– Bună, Sofia! Am auzit vestea, îmi pare tare rău, condoleanțe!

– Mulțumesc, dragule! Pot să te rog ceva?

– Sigur, orice!

– E o chestiune foarte delicată, Robert! Am nevoie să îmi promiți că pot conta pe discreția ta.

– Sigur, fără probleme.

Sofia îi explică situația.

Respect pentru oameni și cărți

– Am înțeles, o să vorbesc eu cu un angajat al capelei să facă asta cât mai discret, spune Robert. Doar să-mi zici unde va fi depus.

– Te sun eu când aflu.

A doua zi, de dimineață, Sofia este trezită de soneria telefonului.

– Mamă, Caius o să fie depus azi, pe la prânz, la capela Cimitirului „Izvorul Nou”. Poimîine este înmormîntarea.

– Bine, dragă, o să ajung și eu după-amiază. Ne vedem acolo.

– Bine... Și vezi că m-a sunat Roxana...

– Da, m-a sunat și pe mine ieri după-amiază.

– Aha, ți-a zis și ție de faza cu visul?

– Da, o aiureală, chiar n-am chef acum de tîmpeniile Roxanei...

– Da, și mie mi-a sunat total aberant...

– A, și m-a mai sunat și Sebastian să îmi spună același lucru... Un prieten normal la cap nu putea să aibă și Caius...

– Hai că Dan e OK...

– Da, singurul.

Ultima oară îl văzuse în urmă cu șase luni, Caius o sunase pentru a o invita la masă, i-a spus că are ceva de vorbit cu ea, și Sofia i-a propus să se întâlnească la un restaurant de pe Calea Victoriei, unul foarte scump. Pe Caius îl călcau pe nervi accesesele de snobism ale Sofiei, însă ea, în calitate de actriță celebră, ținea foarte mult la imaginea ei.

– Bine, mamă, ne vedem acolo, dar să știi că viața e mult mai importantă decît imaginea.

*

Cînd a ajuns la capelă și l-a văzut lungit în sicriu, Sofiei i-au răsunit în cap aceste cuvinte ale lui Caius:

– Mamă, viața e mult mai importantă decît imaginea.

El tocmai își pierduse viața, iar imaginea ei era acum într-un mare pericol.

Sofia se apropie de sicriu. Ar vrea să plîngă, dar nu poate. Sînt o mamă îngrozitoare, își spune. Dacă nu pot să plîng ca mamă, o să plîng ca actriță. Pune o mîină pe fața rece a fiului ei și începe să plîngă. Carmen e la picioarele fratelui ei. Îi aruncă Sofiei o privire rece. Carmen știe de unde vine acest plîns. Sofia își șterge lacrimile cu o batistă și aruncă o privire în stînga. Zărește crucea. Anul nașterii lui Caius e acolo.

Caius parchează motocicleta în fața restaurantului. Intră în local cu casca pe cap, și-o dă jos cînd își zărește mama. Sofia e deja la masă.

– Săru' mîna, mamă!

– Bună, dragule, ia loc!

Se îmbrățișează, e o îmbrățișare rece.

– Ce-ți veni să mă cauți?

– Voiam să vorbesc cu tine...

– Ce s-a întîmplat?

– Mai multe..., în fine... Roxana m-a anunțat că este însărcinată în patru luni și că nu este copilul meu...

– Îmi pare rău... Dar nu erai despărțiți?!

– Ba da, am tot fost despărțiți în ultima vreme... Dar e copilul meu, mamă, e al meu...

– De unde știi?

– Pur și simplu știu, am visat copilul ăsta.

– Nu știu ce să zic..., nu știu dacă te poți baza pe vise mai mult decât pe realitate...

– Roxana bravează, mamă... O să cer un test ADN.

– Asta poți să faci, da. Și cum a rămas?

– Nu a rămas nicicum. M-a sunat să mă invite la ea să îmi comunice vestea.

– Și tu ce ai făcut?

– Nimic, am fost luat complet pe nepregătite.

– Cît ați fost despărțiți ultima oară?

– Două luni, să zic.

– Nu știu ce să spun, dragule, îmi pare rău. Am citit în presă despre premiu... Bravo, mă bucur mult pentru tine.

– Mersi, a ieșit bine aplicația, dar bucuria asta mi-a cam ieșit pe nas...

– Poate că dramatizezi și tu...

– Nu că n-aș avea cu cine semăna...

– Hai, nu fi obraznic, eu sînt actriță. Noi, actorii, luăm totul foarte personal...

– Mai puțin problemele copiilor.

– Adică ce vrei să spui?!

– Nimic, mamă, nimic decât ce am spus.

– Mai ai și altceva să îmi spui?

– Nu știu, poate mai am.

Sofia privește crucea fiului ei. Anul morții minus anul nașterii egal patruzeci. O aritmetică simplă cît o condamnare la rușine. În capelă intră fostul soț, tatăl copiilor ei. Sofia se întoarce spre el, el se apropie de ea și o îmbrățișează.

*

– Te iubesc! îi spune el.

– Și eu te iubesc! îi spune ea.

– Pot să îl ating puțin?

– Sigur, e băiatul tău.

– E un băiat foarte frumos. Seamănă cu tine.

Asta se întîmpla în urmă cu patruzeci de ani, cînd ea, o tînără actriță, și el, unul dintre cei mai buni tineri neurochirurgi din țară, tocmai deveniseră părinții unui băiețel minunat.

– Am visat copilul ăsta, mamă, l-am visat noapți la rînd, era băiețel și semăna cu mine. E al meu, nu poate să nu fie al meu.

– Trebuie să treci peste asta, îi spune Sofia.

– Trebuie să trec cam peste multe chestii în ultima vreme, mamă...

– Simt că te pregătești să îmi mai spui ceva...

– Da, aș vrea să înțeleg ceva.

– Ce anume?

– Ieri, Sebastian m-a întrebat dacă m-ai născut la șaptesprezece ani. Îți citise ultima biografie.

– Așa, și tu ce i-ai spus?

– Mamă, nu înțeleg de ce a trebuit să faci asta.

– Ce?

– Știi tu la ce mă refer. Știi foarte bine că ți-ai falsificat data nașterii. Nu înțeleg de ce ai făcut asta.

– Tu nu știi cum e să îmbătrînești...

– Da, nu știu, habar n-am, nu m-am ocupat deloc cu asta pînă acum, deși am și eu patruzeci de ani.

– Ești încă tînăr, stai liniștit, plus că tu ești bărbat...

– Dar, mamă, e complet aiurea să faci asta. Lucrurile astea se află pînă la urmă...

– Cum se află? Te ocupi tu de asta?! O să mă dai de gol?!

– Mamă, te rog!

– Ce anume mă rogi?!

Caius se ridică de la masă.

– E mai bine să plec.

Sofia îi aruncă o privire rece fostului ei soț. El întoarce capul într-o parte, o ocolește și se apropie de sicriu. Începe să plîngă. Își sărută fiul pe frunte. Sofia iese din capelă, scoate telefonul din geantă și îl sună pe Robert.

– E depus la capela Cimitirului „Izvorul Nou“. Vezi că ți-am lăsat un plic la teatru, la portar, să te duci să îl iei.

– Bine, dragă, stai liniștită, mă ocup.

– Cel mai bine ar fi să se întâmple la noapte.

– OK, am înțeles.

Robert intră în cimitir ca și cum ar pași pe scenă. Își trece mîna prin părul lung și negru. Din cînd în cînd își mîngîie eșarfa de mătase de la gît. Se apropie de un bărbat în vîrstă, îmbrăcat în salopetă. Vorbește cu el, îi explică situația, apoi îi strecoară un plic în buzunar. Scoate din geantă o pungă, în care se află o fundă mare, neagră, și un tub mic, și i-o întinde bărbatului.

În ziua înmormîntării, de dimineață, cînd vine la capelă, Sofia observă imensa fundă neagră de pe crucea lui Caius. Un zîmbet fugar îi străbate chipul. Unul dintre capetele fundei acoperă cu totul data nașterii. Sofia se apropie și trage de ea, însă funda este lipită bine. Respiră ușurată.

Ce s-a întîmplat cu profesorul nostru

Profesorul de Creative Writing a intrat în sala de curs la ora zece și nouă minute, ceea ce mi s-a părut ciudat, căci el mereu intra în sală la ora zece fix. Avea o privire ușor pierdută, părea absent, ceea ce iarăși mi s-a părut ciudat, căci el mereu intra în sală cu zîmbetul pe buze și cu o privire vie și curioasă, ne întreba mereu dacă, de la ultima noastră întîlnire, ni se întîmplase ceva demn de povestit, rareori i se întîmpla cuiva ceva demn de povestit, iar acum nu ne-a întrebat nimic, a scos din geantă o clepsidră, a așezat-o pe catedră și tot ce ne-a spus a fost să ne deschidem caietele și să scriem... – *Scrieți un poem despre un bărbat tînăr pe care moartea îl așteaptă surîzătoare, dar el nu știe asta, nu încă, tot ce știe este că tocmai a intrat într-un...* – și aici profesorul s-a oprit și s-a așezat pe scaun, cu privirea pierdută cînd pe fereastră, cînd în adîncul clepsidrei, mai departe trebuia să scriem noi, mă uitam la colegii mei și toți păreau contrariați, profesorul nostru, pe care cu toții îl iubeam, era de nerecunoscut, dar, tocmai pentru că îl iubeam, ne-am apucat să scriem, asta am făcut și eu, am scris, da, moartea îl așteaptă surîzătoare, dar el nu știe asta, nu încă, e un bărbat de patruzeci de ani